



TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

Sayın M. Oğuz Demiralp

Büyükelçi

Genel Sekreter

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği

Eskişehir Yolu 9.km

06800-Ankara

02.04.2008

Ref: HT/bs/08-734

İlgi: B.06.1-ABG-0-10-00.00/514-08 Sayılı, 21.03.2008 tarihli Mektubunuz

Sayın Büyükelçim,

21 Mart 2008 tarihli ilgi sayılı mektubunuz ile “Şirketler Hukuku” faslına ilişkin ülkemizin müzakere pozisyon belgesine katkıda bulunmak amacıyla, TÜSİAD önerilerinin Genel Sekreterliğinize iletilmesini talep etmekteyiz.

Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne katılım sürecinde, “Şirketler Hukuku” konulu fasıl ile ilgili olarak tarama toplantılarının tamamlanmasının ardından, müzakere pozisyon belgesinin hazırlanması aşamasına gelinmesi memnuniyet vericidir.

Şirketler Hukuku faslı ile ilgili olarak hâlihazırdaki Türk mevzuatı AB mevzuatı ile büyük ölçüde uyumludur. Türkiye’nin, şirketler hukuku alanında yapılmakta olan yasal düzenlemelerin ve reformların sürdürülmesi ve ekte sunulan TÜSİAD Müzakere Pozisyon Belgesinde işaret edilen hususların dikkate alınması halinde herhangi bir geçiş süresi ya da istisna talebi olmadan bu fasla uyum sağlayacağı düşünülmektedir.

Şirketler Hukuku faslı ile ilgili daha detaylı değerlendirmelerimizin ve görüşlerimizin yer aldığı TÜSİAD Müzakere Pozisyon Belgesini ekte dikkatinize sunarız.

Saygılarımla,

(orijinali imzalıdır)

Dr. Haluk Tükel

Genel Sekreter

Ek: Avrupa Birliği Müzakereleri “Şirketler Hukuku” Faslı ile İlgili TÜSİAD Müzakere Pozisyon Belgesi

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Türkiye
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Türkiye
Brüksel: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Pekin: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100016, P. R. China

Tel: +90 (212) 249 19 29 **Faks:** +90 (212) 249 13 50
Tel: +90 (312) 468 10 11 **Faks:** +90 (312) 428 86 76
Tel: +32 (2) 736 40 47 **Faks:** +32 (2) 736 3993
Tel: +1 (202) 776 77 70 **Faks:** +1 (202) 776 77 71
Tel: +49 (30) 288 786 300 **Faks:** +49 (30) 288 786 399
Tel: +33 (1) 44 43 55 35 **Faks:** +33 (1) 44 43 55 46
Tel: +86 (10) 6462 2066 **Faks:** +86 (10) 6462 2067

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn



TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

AVRUPA BİRLİĞİ MÜZAKERELERİ “ŞİRKETLER HUKUKU” FASLI İLE İLGİLİ TÜSİAD MÜZAKERE POZİSYON BELGESİ

**TS/ŞİB/08-65
27.03.2008**

A) Genel Tutum:

1990’lı yılların tartışmalarına damga vuran küreselleşme süreci ile uluslararası ticaretin giderek artması, şirketler hukuku alanını hem ulusal yasalar hem de çok taraflı anlaşmalar ile düzenlenmesini bir zorunluluk haline getirmiştir. Uluslararası düzeyde meydana gelen bu yeni düzenlemeler, etkisini Avrupa Birliği (AB) düzeyinde de göstermiş ve Avrupa iş dünyasının uluslararası alanda rekabet gücünün artırılması ve hızla büyüyen uluslararası ticarete daha fazla söz sahibi olabilmesi için şirketler hukuku faslı altında ele alınmaya başlanmıştır.

Şirketler Hukuku başlığının yasal çerçevesine bakıldığında, Kurucu Antlaşmanın bu konuda son derece sınırlı sayıda hüküm içerdiği görülmektedir. Yerleşme serbestisi başlığı altındaki 48. maddeye göre, bir üye devletin kanunlarına uygun olarak kurulmuş ve Birlik içinde tescilli ofisi, merkezi yönetimi ya da faaliyetlerin yürütüldüğü bir yeri bulunan bir şirket, AB şirketi olarak kabul edilmektedir. Öte yandan, Antlaşmanın yasaların yakınlaştırılmasına dair 95. maddesi, şirketler hukuku alanında antlaşmalara ilişkin 293. maddesi ile Antlaşmanın amaçlarına ulaşılması için gerekli önemleri düzenleyen 308. maddesi konuya ilişkin diğer başlıca hükümlerdir.

Şirketler hukuku ve kurumsal yönetim, hisse sahipleri ve şirketlerle ilgili üçüncü tarafların eşit biçimde korunmasını, AB düzeyinde şirket kurma özgürlüğünün sağlanmasını, iş hayatında rekabetin ve etkinliğin artırılmasını, farklı üye devletlerde faaliyet gösteren şirketler arasında sınır-ötesi işbirliğinin güçlendirilmesini ve üye devletler arasında şirketler hukukunun ve kurumsal yönetimin modernizasyonuna ilişkin görüş alışverişinin sağlanmasını amaçlamaktadır. Mali raporlama alanında ise müktesebat yıllık ve konsolide hesapların sunuma ilişkin olarak küçük ve orta boy işletmeler için basitleştirilmiş olanlar dahil tüm kuralları ve buna ilave olarak yasal denetçilerin onaylanması, mesleki ehliyeti ve bağımsızlığına ilişkin kuralları belirlemektedir.

Avrupa Birliği’ne yeni katılan 10 ülke tarafından, üyelik tarihine kadar ilgili müktesebatın tamamını üstleneceği taahhüt edilmiş, geçiş süresi ve istisna talep etmemiştir. Şirketler Hukuku faslı ile ilgili olarak hâlihazırdaki Türk mevzuatı AB mevzuatı ile büyük ölçüde uyumludur. Türkiye’nin, şirketler hukuku alanında yapılmakta olan yasal düzenlemelerin ve

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Türkiye
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Türkiye
Brüksel: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Pekin: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100016, P. R. China

Tel: +90 (212) 249 19 29 **Faks:** +90 (212) 249 13 50
Tel: +90 (312) 468 10 11 **Faks:** +90 (312) 428 86 76
Tel: +32 (2) 736 40 47 **Faks:** +32 (2) 736 3993
Tel: +1 (202) 776 77 70 **Faks:** +1 (202) 776 77 71
Tel: +49 (30) 288 786 300 **Faks:** +49(30) 288 786 399
Tel: +33 (1) 44 43 55 35 **Faks:** +33 (1) 44 43 55 46
Tel: +86 (10) 6462 2066 **Faks:** +86 (10) 6462 2067

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn



TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

reformların sürdürülmesi ve gelecek bölümlerde üzerinde durulacak olan hususların dikkate alınması halinde herhangi bir geçiş süresi ya da istisna talebi olmadan bu fasla uyum sağlayacağı düşünülmektedir.

B) Müktesebata Uyum:

Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan 2007 İlerleme Raporu, 21 Haziran 2006 ve 20 Temmuz 2006 tarihlerinde yapılan Tarama toplantıları ve Türkiye'nin 2003 yılı Ulusal Programı ve son dönemdeki gelişmeler dikkate alındığında Türkiye'deki bu alandaki eksiklikler olarak aşağıdaki konular ön plana çıkmaktadır:

- Şirketler hukuku ve şirketler için mali raporlama alanlarında mevzuat uyumu açısından tüm gerekli değişiklikleri ve aynı zamanda doğru uygulama mekanizmalarını içeren bir eylem planı hazırlanarak AB Komisyonu'na sunulması gerekmektedir.

- Şirketlerin internet üzerinden Ticaret Odalarına kayıt yaptırmaları halihazırda yürürlükte bulunan mevzuata göre mümkün değildir. Şirket bilgileri elektronik ortamda yer almamaktadır ancak Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde bir kayıt numarası ile yayımlanmaktadır. Yürürlükteki Ticaret Yasası şirketlerin ticaret odalarındaki ticari kayıt ofislerinde tescil edilmelerini zorunlu kılmaktadır.

- Çağrı yoluyla hisse senedi toplanmasına ilişkin genel ilkeler ile temel kavramların tanımları mevzuatımızda bulunmamaktadır. AB Direktifinin kapsamı üye ülkelerden birinde düzenlenmiş piyasalarda işlem gören menkul kıymetlerin çağrı yoluyla toplanmasına ilişkin olup, mevzuatımızda borsada işlem görsün ya da görmesin tüm halka açık anonim şirketlerin hisse senetlerinin çağrı yoluyla toplanması düzenlenmiştir.

- Zorunlu çağrıya ilişkin olarak; AB Direktifinde gönüllü çağrı yoluyla hisse senedi toplanması zorunlu çağrıyı doğurmamaktadır. Oysa mevzuatımızda bu durumda da zorunlu çağrının yapılması gerekmektedir. AB Direktifinde zorunlu çağrının doğmasından itibaren mümkün olan en kısa sürede açıklama yapılması gerekirken, mevzuatımızda bu süre 15 gündür. AB Direktifinde uygun zorunlu çağrı fiyatının belirlenmesine ilişkin süre en az 6 ay olarak öngörülmüşken, mevzuatımızda bu süre 3 aydır. AB Direktifinde çağrı fiyatının belirli bazı hallerde yetkili kamu otoritesi tarafından düzeltilmesi örneğin piyasa fiyatı ile paralelliğin temin edilmesi imkanı bulunmaktadır. Mevzuatımızda bu imkan çok sınırlı ve istisnai hallerde söz konusu olmaktadır. Özellikle piyasa fiyatı ile çağrı fiyatı arasında bir paralellik aranmamaktadır.

AB Direktifinde çağrının değerlendirilebilmesi için 2 haftadan az 10 haftadan çok olmayacak şekilde kabul süresi öngörülmüştür. Mevzuatımızda bu süre en fazla 30 gündür. AB Direktifi ile mevzuatımız arasında piyasanın yapısal özelliklerinden kaynaklanan farklılıklar da bulunmaktadır. Örneğin, hedef şirketin çağrı süresince tarafsızlığına ilişkin esaslar

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Türkiye
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Türkiye
Brüksel: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Pekin: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100016, P. R. China

Tel: +90 (212) 249 19 29 **Faks:** +90 (212) 249 13 50
Tel: +90 (312) 468 10 11 **Faks:** +90 (312) 428 86 76
Tel: +32 (2) 736 40 47 **Faks:** +32 (2) 736 3993
Tel: +1 (202) 776 77 70 **Faks:** +1 (202) 776 77 71
Tel: +49 (30) 288 786 300 **Faks:** +49(30) 288 786 399
Tel: +33 (1) 44 43 55 35 **Faks:** +33 (1) 44 43 55 46
Tel: +86 (10) 6462 2066 **Faks:** +86 (10) 6462 2067

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn



TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

belirlenmiştir. Mevzuatımızda bu hususta bir hüküm bulunmamaktadır. AB Direktifinde çağrı süresince hedef şirkette çağrının kamuya açıklandığı andan itibaren devir kısıtlamaları, oy hakkına ilişkin kısıtlamalar ile imtiyazların uygulanmayacağına ilişkin kural (“breakthrough” kuralı) mevzuatımızda bulunmamaktadır.

Hedef şirkette çağrı sonrası çağrıda bulunanın sermayenin en az %90’ına ulaşması halinde, azınlıkta kalan pay sahiplerinin paylarını çoğunluğa satma hakkı düzenlenmişken, mevzuatımızda bu hususta bir hüküm bulunmamaktadır. Hedef şirkette çağrı sonrası çağrıda bulunanın sermayenin en az %90’ına ulaşması halinde, çoğunluğa azınlık paylarını satın alma hakkı tanınmıştır. Mevzuatımızda bu hususta bir hüküm bulunmamaktadır.

- Kayıtlı sermaye sisteminde ortaklık yönetim kuruluna verilen, genel kurulca tespit edilmiş tavan dahilinde sermaye artırımı yapma yetkisi SPK düzenlemelerinde belirli bir süre ile kısıtlandırılmamış olup, bu süre AB Direktifi’nde 5 yıldır. Kayıtlı sermaye sistemini içeren ilgili AB Direktifi hükümleri tüm anonim şirketleri kapsamakla birlikte, Türk hukukunda kayıtlı sermaye sistemi sadece halka açık şirketler için öngörülmüştür.

- Sermaye piyasası mevzuatında birleşme veya devir sırasında çalışanların haklarının korunmasına yönelik olarak çalışanlara bilgi verme veya onlarla konu hakkında görüşmelerde bulunma vb. hükümler yer almamaktadır. AB Direktifi hem devir suretiyle hem de yeni şirket kurulması suretiyle bölünmeyi düzenlemekle birlikte sermaye piyasası düzenlemeleri sadece yeni şirket kurulması suretiyle bölünmeye olanak tanımaktadır.

- Anonim Şirkete ait muhasebe ve denetim alanında muhasebe standartlarına ilişkin olarak bazı ilerlemeler kaydedilmiştir. Son dönemde Finansal Raporlama alanında halihazırda 41 adet Türkiye Muhasebe Standardı (TMS) ve 8 adet Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS) yayımlanmıştır. KOBİ’ler için basitleştirilmiş muhasebe standartlarının oluşturulması için çalışma grupları oluşturulmuştur. Bu alanda mevzuat çalışmalarına devam edilmesi ve uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi gerekmektedir.

- Şirketler Hukuku faslı ile ilişkili olarak, bağımsız denetim mekanizmasını tüm limited şirketler ve tüm anonim şirketler için zorunlu kılınan, ayrıca, denetçilerin ve denetim sözleşmelerinin niteliklerini belirleyen, denetim raporlarının özelliklerini tanımlayan ve denetçilerin sorumluluklarını belirleyen Türk Ticaret Kanunu Tasarısının bir an önce yasalaşması gerekmektedir.

Özel sektör açısından uyum sağlanması gereken alanlar içinde öncelikli/hassas konular

Türkiye’de Tek Düzen Muhasebe Sistemi (TDMS) ve Vergi Usul Kanunu (VUK) uyarınca hazırlanmış bir teşebbüsün mali durum ve icraatı ile Uluslar arası Muhasebe Standartları (UMRS) doğrultusunda hazırlanmış mali durum ve icraatı arasında önemli ölçüde farklılıklar bulunmaktadır. VUK’un diğer tüm muhasebe düzenlemelerinde önceliği olması sebebiyle,

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Türkiye
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Türkiye
Brüksel: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Pekin: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100016, P. R. China

Tel: +90 (212) 249 19 29 **Faks:** +90 (212) 249 13 50
Tel: +90 (312) 468 10 11 **Faks:** +90 (312) 428 86 76
Tel: +32 (2) 736 40 47 **Faks:** +32 (2) 736 3993
Tel: +1 (202) 776 77 70 **Faks:** +1 (202) 776 77 71
Tel: +49 (30) 288 786 300 **Faks:** +49(30) 288 786 399
Tel: +33 (1) 44 43 55 35 **Faks:** +33 (1) 44 43 55 46
Tel: +86 (10) 6462 2066 **Faks:** +86 (10) 6462 2067

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn



TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

Türk şirketlerinin çoğunluğu sadece TDMS ve VUK'a uygun olarak mali raporlar hazırlamaktadırlar. Bu durum UMRS'nin etkili uygulanmasını engellemektedir. Uyum konusunda mevcut durumu iyileştirmek adına Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'nda çeşitli düzenlemeler bulunmaktadır.

Bu öncelikli/hassas konularda uyum sürecine ilişkin TÜSİAD görüşleri

Şirketler Hukuku faslına ilişkin birçok alanda AB müktesebatına uyum sağlamak ve günümüz sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarını karşılamak üzere hazırlanmış olan Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'nın bir an önce önerilen düzeltmelerle birlikte yasalaşması gerekmektedir. Bununla birlikte AB mevzuatının da sürekli gelişmekte ve değişmekte olduğu unutulmamalıdır. Bugün AB'nin ilgili kurumları ticaret hayatındaki yeniliklere uyum sağlanması açısından özellikle şirket kuruluşları, birleşme ve devralmalar, şirket bölünmeleri, tek ortaklı firmalar, şirket işlerinde şeffaflık konularında AB düzenlemelerinin modernizasyonuna yönelik çalışmalar gerçekleştirmektedir. Bu durum karşısında mevzuat uyumunun üye olduktan sonra dahi hiç bitmeyecek bir süreç olduğu açıktır. Dolayısıyla, söz konusu değişiklik ve yeniliklerin gerisine düşmemek için Türk Ticaret Kanunu'nun revizyonunun sürekliliğinin sağlanması ve uygulamacıların da sürece dahil edilmesi gereklidir.

C) Müktesebatı Uygulama Kapasitesi:

Muhasebe Standartları Kurumu 2005 yılında ayrı bir binaya taşınarak örgütsel yapılanmasına başlamıştır. Buna bağlı olarak personel alımları hızlandırılmış, teknik altyapı kurulmuş ve çalışanların kullanımına açılmıştır. Ancak personel eksikliği hala hissedilmektedir. Ayrıca muhasebe ve denetleme hakkında birçok kaynağı içeren dışarıya açık bir kütüphane kurulmuştur.

Ayrıca Standartların taslaklarının hazırlanması için birçok uluslararası kabul görmüş firmaların uzmanları, akademisyenler ve söz konusu Standartları güncel hayatlarında uygulayanlar arasından seçilen görev komisyonları oluşturulmuştur.

Serbest denetçiler için genel düzenleyici çerçeve "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu"yla düzenlenmiştir. Düzenleyici çerçevenin, özellikle serbest denetçilerin sorumluluklarının kapsamı ve türü, davranış ilkeleri hükümleri ve disiplin unsurları bağlamında, geniş bir şekilde yeniden belirlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle, yasada, serbest denetçinin (veya yeminli mali müşavirin) yanlış veya yanıltıcı mali raporlara onay verdiği takdirde kime karşı sorumlu olacağı belirtilmemektedir. 2006 yılı Kasım ayı içinde Resmi Gazete'de, bankalarda denetleme yapacak olan bağımsız denetleme firmalarının yetkilendirilmeleri, faaliyetleri ve fesih yetkilerini ele alan yeni bir düzenleme yayımlanmıştır.

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Türkiye
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Türkiye
Brüksel: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Pekin: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100016, P. R. China

Tel: +90 (212) 249 19 29 **Faks:** +90 (212) 249 13 50
Tel: +90 (312) 468 10 11 **Faks:** +90 (312) 428 86 76
Tel: +32 (2) 736 40 47 **Faks:** +32 (2) 736 3993
Tel: +1 (202) 776 77 70 **Faks:** +1 (202) 776 77 71
Tel: +49 (30) 288 786 300 **Faks:** +49(30) 288 786 399
Tel: +33 (1) 44 43 55 35 **Faks:** +33 (1) 44 43 55 46
Tel: +86 (10) 6462 2066 **Faks:** +86 (10) 6462 2067

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn